

ління, орієнтовані на результат, засновані на різних теоріях і практиках управління, є їх своєрідним синтезом та інтеграцією.

Джерела та література

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 195 с.
2. Длігач А. О. Стратегічне маркетингове управління : монографія. Київ: Алерта, 2012. 270 с.
3. Клейнер Г. Б. Механизмы принятия стратегических решений на промышленных предприятиях: результаты эмпирического анализа. Москва: Экономика, 2008. 182 с.

Більо І. – студент

Науковий керівник: к. е. н., доц.
Т. Данилюк
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Реалії організаційного проектування малого бізнесу

У сучасних умовах трансформації економіки України важливе місце посідає проблема формування ринкових інститутів, головним із яких є розвиток підприємництва.

Становлення і розвиток різних форм малого підприємництва, поряд із середнім і великим бізнесом, є стратегічною проблемою економічної політики в умовах модернізації економіки, її наближення до передових світових стандартів. Водночас, мале підприємництво виробляє 11 % загального обсягу виробництва продукції (робіт, послуг) у цілому по Україні, що свідчить про більш ефективне функціонування малого бізнесу порівняно з великим [2].

До особливостей малих підприємств відносять: невеликий масштаб діяльності, мобільність, відносно невеликий середньостатистичний термін існування, слабка стійкість щодо впливу зовнішнього середовища, відносно висока ступінь ризику.

Одним із чинників, які визначають життєздатність малих підприємств, є певним чином організоване управління ними, яке повинно базуватися на сучасних досягненнях науки управління [3].

Завданнями, що визначають формування системи управління малим підприємством є [2]: 1) при формуванні системи управління малими підприємствами потрібно здійснювати їх класифікацію за такими ознаками: тип економічного зростання, сектор економіки, характер ринку, галузева належність, ступінь самостійності функціонування на ринку, форма власності, ступінь підпорядкованості великим підприємствам; 2) характерною ознакою системи управління малими підприємствами є її здатність до швидкої адаптації відповідно до вимог зовнішнього середовища; 3) малі підприємства відносяться до такого класу моделей організації, якому характерний підприємницький стиль діяльності, в основу якого покладено концепцію підприємницького управління; 4) основні фактори, які впливають на становлення системи управління малими підприємствами в сучасних умовах господарювання є: тип підприємства, сфера діяльності, цілі бізнесу, внутрішній потенціал підприємства, стан ринкової кон'юнктури, забезпеченість управлінським персоналом; 5) для більш глибокого розуміння специфічних особливостей системи управління малим підприємством слід використовувати поняття «підприємницький потенціал керівника»; 6) раціональна структура управління малими підприємствами повинна передбачати чіткий розподіл всіх функцій управління між відповідними ланками; мінімальну кількість ланок управління; дотримання норм керованості; мінімальну кількість джерел кожної ланки управління; 7) мале підприємство зосереджене на випуску вузькоспеціалізованої продукції, ви-

користовуючи стратегію фокусування, може зосередити свою діяльність на певному регіональному ринку, на поставці продукції великим підприємствам, на пропозиції унікального товару.

Системам управління малих підприємств характерні: гнучка організаційна структура, тимчасове закріплення завдань і робіт за виконавцями, перевага горизонтальних зв'язків, мінімальне використання формальних правил і процедур, готовність до змін, групова динаміка, самоконтроль і контроль з боку колег.

Для українського малого бізнесу найбільш простий є структура підприємства, що знаходиться в одноосібному володінні. Таке підприємство зазвичай управляється власником, який бере на себе весь ризик підприємництва [1]. Глава підприємства нерідко сам займається бухгалтерським обліком, збутом і постачанням, цінами і рекламою. Успіх функціонування таких підприємств ґрунтується, по суті, на особистій майстерності та ентузіазмі управляючого. Проте в сучасних українських умовах одного ентузіазму недостатньо. Як показує досвід, один з основних факторів, що сприяють розорення малих підприємств, брак управлінських знань у власників і керівників цих підприємств.

Цілий ряд факторів накладає серйозний відбиток на способи, форми і стиль управління на малому підприємстві. Завдання менеджера (керівника фірми) полягає в тому, щоб з урахуванням усієї сукупності специфічних факторів конкретного підприємства визначити оптимальну систему управління з метою досягнення успіху [1].

Прийнято вважати, що малий бізнес не вимагає занадто витончених управлінських технологій. Насправді в малому бізнесі управлінські проблеми відіграють не меншу роль, ніж у корпоративному секторі, часто і більшу, бо тут набагато гостріше конкуренція і набагато менший запас стійкості.

Виходячи з наведених переваг та недоліків кожної зі структур управління, можна зробити висновок, що на сьогодні не існує ідеальної структури для будь якого бізнесу. Тому доводиться адаптувати дані структури під конкретні умови праці та управління.

Якщо брати до уваги діяльність малого підприємства, то як зазначалося вище, його масштаби не дозволяють набирати широкий штат управління, тому доводиться поєднувати по декілька функціональних обов'язків.

Отже, для малих підприємств на сьогодні найбільш вдалою вважається лінійно-функціональна структура управління. Це означає, що мале підприємство не має набирати собі велику кількість функціональних спеціалістів, а об'єднувати їх професійні здібності по мірі такої можливості, особливо брати до уваги можливість наявних декілька спеціальностей у одного працівника. В результаті, отримуємо ефективну систему управління з набором високих професійних якостей, тим самим обмежимося невеликою кількістю адміністративного персоналу.

Джерела та література

1. Кукоба В. П. Організаційне проектування підприємства: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2010. 420 с.
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту: підручник. Київ: Академвидав, 2014. 462 с.
3. Смирнов Э. А. Теория организации и бизнес-процессы. Москва: Нац. ин-т бизнеса, 2000. 303 с.

Бойко О. – студентка
 Науковий керівник: к. е. н., доц.
 Л. Ярема
 ВП НУБіП України «Бережанський
 агротехнічний інститут»
 м. Бережани, Україна

Децентралізація: шлях від об'єднання до розвитку ОТГ

За оцінками зарубіжних експертів, децентралізація є однією із найскладніших реформ, яка в окремих країнах тривала десятиками років. За оцінками українських експертів вона потребує консолідації зусиль усіх рівнів влади та постійної підтримки міжнародних партнерів.